

og har netto udbetalt i erstatninger m. v. lidt over 371 mill. kr., således at det samlede overskud har udgjort ca. 20 mill. kr. Med de senest gældende kurser for de statsobligationer, hvori størstedelen af overskuddet er anbragt, og med tilskrevne renter udgør overskuddet pr. 15. november 1958 et beløb af ca. 22,5 mill. kr., jfr. de som bilag 1 optrykte fortegnelser. Til dette beløb vil komme renter fra opgørelsestidspunktet, til udbetalingen finder sted.

I folketingsåret 1953-54 fremsattes forslag til lov om anvendelsen af overskuddet i visse krigsforsikringsforbund vedrørende løssøre m. v., se Folketingstidende 1953-54, tillæg A. sp. 2635, og folketingets forhandlinger sp. 4794-97. Samtidig fremsattes forslag til lov om anvendelsen af overskuddet i visse krigsforsikringsforbund vedrørende bygninger, se tillæg A. sp. 2641-44, og folketingets forhandlinger sp. 4797-4800. Forslagene gik i overensstemmelse med de fra forvaltningsnævnene for de forskellige krigsforsikringsforbund modtagne indstillinger ud på at bemyndige henholdsvis handelsministeren og boligministeren til at godkende, at såfremt der ved den endelige afvikling af de pågældende krigsforsikringsforbund måtte fremkomme overskud, hvis tilbagebetaling til de forsikrede efter vedkommende forvaltningsnævns skøn ville være forbundet med uforholdsmæssige omkostninger, kunne disse overskud af forvaltningsnævnene enten anvendes til almennyttige formål eller fordeles blandt de erhvervsorganisationer, som nærmest repræsenterede de grupper af personer og virksomheder, der havde været medlemmer af krigsforsikringsforbundene, til anvendelse i overensstemmelse med disse organisationers almindelige formål. I bemærkningerne til lovforslagene var nærmere redegjort for de formål, som forvaltningsnævnene for deres vedkommende ville indstille til at få del i de fremkomne overskud. Efter lovforslagenes 1. behandling, folketingets forhandlinger 1953-54, sp. 4892-4917, henvistes de til behandling i et udvalg, der imidlertid ikke nåede at tilendebringe sit arbejde. Udvalgets beretning findes i tillæg B. sp. 1617-18.

Som det fremgår af folketingets forhandlinger, mødte forslagene modstand fra forskellig side. Det blev navnlig gjort gældende, at overskudsbeløbene burde tilbagebetales til bidragyderne eller, hvis dette ikke kunne lade sig gøre, inddrages i statskassen.

Handelsministeriet indhentede derefter en udtalelse fra kammeradvokaten med hensyn til spørgsmålet om lovgivningens kompetence til at råde over beløbet, herunder spørgsmålet om,

hvorvidt beløbene lovligt vil kunne inddrages i statskassen.

Kammeradvokatens erklæring af 1. december 1954 er optrykt som bilag 2 til nærværende forslag.

Denne erklæring konkluderer i, at man ikke med føje kan drage i tvivl, at lovgivningsmagten ved afslutningen af forsikringsforbundenes virksomhed er kompetent til at træffe de fornødne bestemmelser om, hvorledes der skal forholdes med overskudsbeløbene, herunder eventuelt at inddrage disse i statskassen.

Kammeradvokatens erklæring blev tilstillet forvaltningsnævnene for de forskellige krigsforsikringsforbund til udtalelse.

Af de i 1955 og 1957 modtagne svar fremgår, at nævnene anser det for udelukket at kunne gennemføre en tilbagebetaling af overskuddet til de oprindelige bidragydere. Nævnene fastholder derfor deres ønske om, at overskudsbeløbene fordeles som af nævnene i sin tid indstillet, jfr. bemærkninger til det forannævnte, i folketingssamlingen 1953-54 fremsatte forslag, se Folketingstidende 1953-54, tillæg A. sp. 2635 og 2641-44. Subsidiært indstiller nævnene, at overskuddene substitueres som særlige fonds, hvis renter anvendes til de af nævnene tidligere udpegede formål, men hvis hovedstole kun kan fordeles med handelsministerens samtykke.

Da forvaltningsnævnenes arbejde nu er tilendebragt, har regeringen taget spørgsmålet om overskuddenes anvendelse op til fornyet overvejelse.

Regeringen har ved disse overvejelser kunnet tilslutte sig nævnenes opfattelse om, at en tilbagebetaling af det fremkomne overskud til de oprindelige bidragydere må i praksis anses for udelukket, i hvilken forbindelse regeringen tillige har lagt vægt på, at en meget stor del af overskuddet ved en sådan tilbagebetaling ville blive udloddet i et stort antal ganske små beløb, og at en tilbagebetaling ville være forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger.

Regeringens overvejelser er resulteret i, at det vil være naturligt at benytte den foreliggende mulighed til at lade de ved krigsforsikringsforbundenes virksomhed til rest fremkomne beløb komme almennyttige formål til gode, og regeringen finder, at den foreslåede anvendelse til nordiske formål ikke blot er i overensstemmelse hermed, men også må kunne vinde tilslutning i vide kredse, herunder blandt dem, der har bidraget til de nævnte beløbs fremkomst. Regeringen foreslår derfor overskuddet anvendt til oprettelse af et dansk-svensk fond i lighed med det eksisterende „Fondet for dansk-norsk samarbejde“, til oprettelse af et dansk-finsk fond og til forøgelse af de kapitaler, som er henlagt under den danske